

מחלוקת אב"י ורבה בצריך לבטל רשות לכל אחד ואחד

נימוקים	רבה צריך לבטל רשות לכל אחד ואחד	אב"י אינו צריך לבטל רשות לכל אחד ואחד	בעא מיניה אב"י מרבה: חמשה ששרויין בחצר אחת, ושכח אחד מהן ולא עירב, כשהוא מבטל רשותו, צריך לבטל לכל אחד ואחד או לא?		
אי דליכא אחרינא בהדיה - בהדי מאן עירב? אלא פשיטא - דאיכא אחרינא בהדיה	דהוה ומית ולא גזור זימנין דאיתיה	דאיתיה וקא משמע לן: דאין צריך לבטל רשות לכל אחד ואחד	אחד שלא עירב - נותן רשותו לאחד שעירב	✓ 1→1	רישא דרישא
פשיטא!	מהו דתימא: כיון דלא עירב - ליקנסיה, קא משמע לן		שנים שעירבו - נותנין רשותן לאחד שלא עירב	✓ 2→1	מציעתא דרישא
אב"י אמר: מאי לשנים - לאחד משנים. - אי הכי ליתני לאחד שעירב או לאחד שלא עירב! קשיא	תנא סיפא לגלויי רישא לשנים - אין, לאחד - לא.	לאחד משנים שנים שלא עירבו צריכא סלקא דעתך אמינא: לגזר דלמא אתי לבטולי להו - קא משמע לן	ושנים שלא עירבו נותנין רשותן לשנים שעירבו	✓ 2→2	סיפא דרישא
	מהו דתימא: הני מילי - היכא דמקצתן עירבו ומקצתן לא עירבו, אבל היכא דכולן לא עירבו - ליקנסיהו כדי שלא תשתכח תורת עירוב - קא משמע לן		או שנים שלא עירבו נותנין רשותן לאחד שלא עירב	✓ 2→1	
ואי דהוה ומית אמאי לא? אלא פשיטא דאיתיה	אידי דתנא רישא תנא נמי סיפא	תנא סיפא לגלויי רישא דאיתיה אחרינא בהדיה	אבל לא אחד שעירב נותן רשותו לאחד שלא עירב	× 1→1	רישא דסיפא
הא תו למה לי?	צריכא, דבטיל ליה חד מינייהו לחבריה. מהו דתימא: לשתרי ליה - קא משמע לן, כיון דבעידנא דבטיל לא הוה ליה שריותא בהא חצר - לא		ואין שנים שעירבו נותנין רשותן לשנים שלא עירבו	× 2→2	מציעתא דסיפא
הא תו למה לי?	צריכא, דאמרי קני על מנת להקנות		ואין שנים שלא עירבו נותנין רשותן לשנים שלא עירבו	× 2→2	סיפא דסיפא

תוספות מסכת עירובין דף ע עמוד א

בעא מיניה אב"י מרבה כו' - לא שמיע ליה ברייתא דלעיל דסוף פ"ב (דף כו: [וגם ז.]). כשהוא מבטל רשותו אין צריך לבטל לכל אחד ומשמע התם דפלוגתא היא דר"א ורבנן והוא ברייתא כר"א ואין לומר דלרבנן מיבעיא ליה ופשט ליה דצריך לבטל דאם כן מאי פריך מברייתא דבסמוך.

רש"י מסכת עירובין דף ע עמוד א

דהוה ומית - ועל כרחך דרבה בשיירא שחנתה בבקעה והקיפוא חצר, ונטו שם איש אהלו מוקי לה, דכי מת אין ליורשיו שם כלום דאי בחצר ממש - הא איכא יורשין, וכיון דאילו הוה אבוהון קיים הוה אסר - אינהו נמי אסרי.

תוספות מסכת עירובין דף ע עמוד א

הכא במאי עסקינן דהוה ומית - פירש רש"י דעל כרחך דרבה בשיירא שחנתה בבקעה והקיפוא חצר ונטו בה איש אהלו מוקי לה דכי מת אין ליורשיו שם כלום דאי בחצר ממש איכא יורשין וכיון דאילו הוה אבוהון קיים הוה אסר אינהו נמי אסרי ובחנם דחק דאין היורש אוסר אלא א"כ הולך לדור שם דלעיל בפ' מי שהוציאנהו (דף מז.). פסקינן כר"ש דתנן לקמן פרק כיצד משתתפין (דף פו.) ר"ש אומר אפי' הניח את ביתו והלך לשבות אצל בתו באותה העיר אינו אוסר שכבר הסיח מלבו ומיהו אי בעו לאוקומי כר"מ דאמר כשהלך לשבות בעיר אחרת א' נכרי ואחד ישראל אוסר וקאמרינן נמי לקמן בפירקין (דף עב:) בית התבן ובית הבקר ובית העצים ובית האוצרות הרי זה אוסר עליו צריך לאוקומי בשיירא שחנתה בבקעה א"נ כגון שזה עצמו שעירב הוא יורש.